

Participatievoorstel brede school 's Heerenberg

Februari 2021

Gemeente Montferland

1. De opgave

De gemeente Montferland is voornemens om een brede school te realiseren in 's-Heerenberg. Hiervoor is een aantal locaties in beeld die geschikt zijn en waar het volledige programma van eisen voor een brede school past. Voor de locatie Zeddamsesweg 84 wordt momenteel een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, dat de basis vormt voor de definitieve locatiekeuze die door de gemeenteraad gemaakt moet worden.

2. Locatiekeuze

De realisatie van een brede school is een ontwikkeling met veel impact op de buurt. Waar je de brede school ook realiseert, de omgeving gaat hinder en overlast ondervinden. Daarom is de locatiekeuze een politieke afweging. Een besluit dat gebaseerd wordt op objectieve en integrale afwegingen in het algemeen belang. Locatiekeuzeaspecten zoals bereikbaarheid, aantal gehinderden, geluidcontouren, parkeren, groen, buitenruimte en gebouwinrichting zijn hierbij maatgevend.

Bij de locatiekeuze moet voorkomen worden dat individuele belangen gaan prevaleren. Participatie door middel van meedenken en meebeslissen bij een dergelijk onderwerp met veel impact op de omgeving is daarom niet wenselijk.

Daarom is het belangrijk dat er eerst een besluit over de locatie van de brede school wordt genomen. Daarna wordt de omgeving geïnformeerd over dit besluit.

3. Doel van de participatie

Gelet op de doelen van participatie uit het participatiekader gaat het (nadat de locatiekeuze is gemaakt) bij de realisatie van de Brede School om een project, waarbij het in de voorbereiding gaat om het informatie ophalen en delen/meedenken van alle betrokkenen.

Bij de uitvoering van het project is het participatiedoel een goede buur zijn, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met wensen van burens. Het participatieniveau zit dan op meewerken (binnen de kaders die gesteld gaan worden, zie hoofdstuk 5). Hierbij is de uitkomst leidend.

4. Omgevingsanalyse

Zodra de locatie voor de realisatie van de brede school bekend is, wordt gestart met een omgevingsanalyse volgens de factor C aanpak. Deze omgevingsanalyse is essentieel om de juiste doelgroepen voor het participatieproces in beeld te krijgen. Grofweg gaat het om drie specifieke doelgroepen: inwoners, ketenpartners en maatschappelijke organisaties.

De factor C sessie wordt uitgevoerd door een multidisciplinaire projectgroep voor de Brede School locatie onder leiding van de projectleider van de gemeente, een participatie-adviseur en/of iemand die de C-factor goed kent.

Belangrijk hierbij is dat je ook mensen uit de organisatie betreft die de buurt een beetje kennen en die weten wie de doelgroep is. Dan kun je vooraf ook beter een inschatting maken welke belangen iemand heeft.

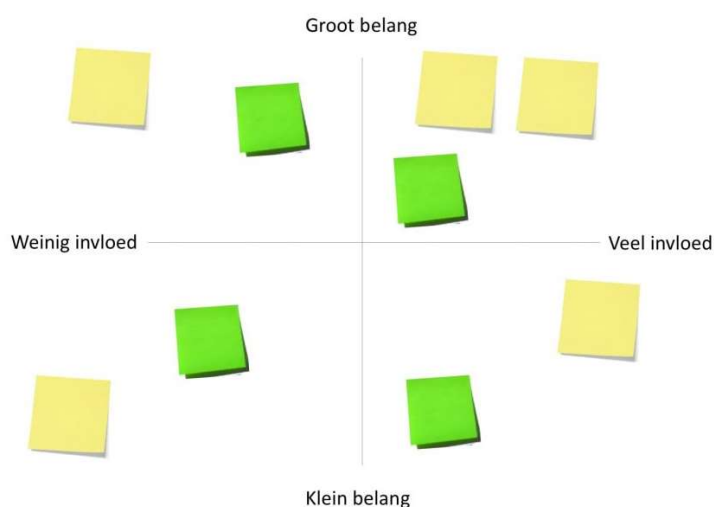
De omgevingsanalyse bestaat volgens het participatiekader uit de volgende stappen:

Stap 1: Actoren inventarisatie

Breng alle actoren in beeld. Hierbij geldt een drietal specifieke doelgroepen: inwoners, ketenpartners en maatschappelijke organisaties. Let daarbij ook op verborgen doelgroepen of lastig te bereiken doelgroepen en vergeet niet de ketenpartners en maatschappelijke partners.

Stap 2: Beoordeel en sorteer de actoren naar invloed.

Bepaal de invloed van de verschillende actoren door ze in te delen in vier categorieën: groot belang/veel invloed, groot belang/weinig invloed, klein belang/veel invloed en klein belang/weinig invloed.

Stap 3: begrijp de belangen

Als iedereen in beeld is, zorg dan dat je in beeld krijgt welk belang de verschillende actoren hebben, welke informatie voor hen waardevol is, wat hun mening is en hoe die beïnvloed wordt. En zijn er onderlinge relaties tussen de belanghebbenden die de meningen kunnen veranderen? Door deze inzichtelijk te maken kun je hierop in je participatieproces sturen.

5. Kaders en rollen

Als bekend is wie alle betrokkenen zijn, is het belangrijk om de uitgangspunten/kaders helder in beeld te krijgen. Deze vormen de basis voor de participatie aanpak.

Door dit te doen zorg je ervoor dat je aan de voorkant weet waarover je wilt en vooral ook kunt gaan participeren. Het programma van eisen van de Brede School ligt grotendeels vast, maar op gebied van de verkeersafwikkeling, de speelvoorziening, de situering van ingangen, afscherming naar de buurt/omliggende percelen, de routing van het bouwverkeer en inrichting van het terrein zijn wellicht voldoende mogelijkheden om mee te denken of mee te beslissen.

In een inventariserend overleg met alle intern betrokkenen en ketenpartners zoals brandweer en GGD wordt gekomen tot duidelijke kaders en uitgangspunten. Het gaat hier om juridische kaders (bijvoorbeeld veiligheid speeltoestellen en brandveiligheidsaspecten, toegankelijkheid etc), maar ook om financiële en ruimtelijke kaders. Besef dat hoe meer kaders er komen, hoe minder ruimte er is voor omwonenden om mee te denken en mee te beslissen.

De kaders worden vastgelegd in een document dat wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Daarna ligt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de participatie binnen deze kaders bij het college, inwoners en belanghebbenden en kiest de raad voor afstand. Dit sluit aan bij het beleidsuitgangspunt uit het participatiekader waarin staat dat de gemeenteraad koersbepaler en procesontwerper is bij de voorbereiding en uitvoering van werkzaamheden en projecten.

6. Participatieaanpak

Vanwege de impact van het project op de omgeving vraagt de participatieaanpak om zorgvuldigheid en transparantie. Daarom worden de volgende stappen voorgesteld.

Stap 1: informatieavond

Het besluit voor de locatiekeuze is genomen en ligt vast. Daarom is het belangrijk dat belanghebbenden zo volledig mogelijk geïnformeerd worden (participatieniveau mee-weten). We nodigen iedereen uit voor een informatiebijeenkomst om te informeren over het besluit met de locatiekeuze.

Het doel van de bijeenkomst is dat de boodschap wordt gebracht, dat het besluit en de afwegingen die hieraan ten grondslag liggen worden uitgelegd, dat mensen vragen kunnen stellen en dat ze eventueel zorgen kunnen uiten. En dat ze weten bij wie ze terecht kunnen als ze vragen of klachten hebben, een aanspreekpunt hebben.

Onderwerpen die in ieder geval aan de orde komen:

1. Waarom deze locatie? Uitleggen hoe de keuze tot stand is gekomen en welke uitgangspunten/overwegingen hiertoe hebben geleid.
2. Wat gaat er gebeuren? Wanneer gaat er iets gebeuren? Wie betrekken we daarin en wat zijn de rollen? Hoe gaan we aan de slag?
3. Wat ligt vast en is al zeker?
4. Wie zijn er verantwoordelijk voor de bouw, realisatie, planvorming, etc?
5. Hoe ziet het vervolg er uit?
6. Wat wordt het gebruik van het gebouw buiten schooltijden?
7. Wat wordt het toekomstig gebruik van de schoollocatie als het leerlingenaantal terugloopt?

Tips voor deze bijeenkomst:

- Q&A voorbereiden: zorg dat je alle antwoorden klaar hebt en dat je alles goed kunt uitleggen.
- Wees duidelijk, open en toon begrip.
- Maak van de gelegenheid gebruik om te vragen wie van de omwonenden in een kerngroep wil zitten om samen verder aan de slag te gaan met de uitwerking van de terreininrichting.

Stap 2: buurtgesprek

Plan en organiseer een buurtgesprek met de ontwikkelaar/bouwer en informeer de buurt in dit gesprek over de realisatie en de (ver)bouw. Licht de plannen toe, haal zorgen en wensen op en maak duidelijk bij wie de buurt terecht kan als er vragen of problemen zijn tijdens de bouw(voorbereidingen).

Stap 3: ontwerpateliers met de kerngroep

Een kerngroep van ongeveer tien personen gaat in ontwerpateliers aan de slag met de inrichting van het terrein. De kerngroep bestaat uit maximaal 5 omwonenden, het liefst gespreid uit de eerste ring rondom de locatie, een ontwerper (groen en buitenruimte), twee vertegenwoordigers van de Brede School, projectleider vanuit de gemeente en eventueel een onafhankelijk procesbegeleider. In een aantal sessies wordt gekomen tot een gewenste inrichting:

1. Inventariseren van wensen en knelpunten. Ook de input en kaders vanuit stap 4 worden hierin meegenomen. Deze zijn de basis voor een aantal inrichtingsmodellen. Onderwerpen van aandacht zijn in ieder geval de verkeersafwikkeling/parkeren, de speelvoorziening, geluidhinder van verkeer en (spelende) kinderen, waaronder ook BSO, de situering van de ingangen in relatie tot hangjeugd/criminaliteit, de routing van het bouwverkeer, etc.
2. Maken van een aantal modellen op basis van de input uit de eerste sessie. In deze tweede sessie worden de modellen bediscussieerd in de kerngroep, voor- en nadelen benoemd en gekomen tot een voorkeursmodel.
3. In de derde sessie wordt het uitgewerkte voorkeursmodel gepresenteerd en verder verfijnd.

Stap 4: eindpresentatie en nazorgfase

Tenslotte wordt de definitieve inrichting van het terrein gepresenteerd voor dezelfde groep als in stap 1. Ook de wethouder en media worden daarbij uitgenodigd.

Als het plan gepresenteerd wordt, zorgen we dat alle vragen omtrent aanleg, onderhoud, toekomstig gebruik en beheer beantwoord kunnen worden. Deze avond gebruiken we ook om de nog aanwezige aandachtspunten en vragen van omwonenden in ontvangst te nemen.

Daarna begint de nazorgfase. We blijven in gesprek met de omwonenden. Zorgen dat er een vast aanspreekpunt is bij wie ze terecht kunnen voor klachten of aandachtspunten.

7. Communicatie

Uitgangspunten voor de communicatie

We zorgen voor een vast aanspreekpunt/contactpersoon die tijdens het gehele proces bereikbaar is voor alle vragen en opmerkingen van betrokkenen.

We communiceren open en transparant, over inhoud en proces. Ook tussentijds en na afloop. De basisinformatie is altijd tijdig en actueel. Bij beslissingen en keuzes brengen we de afweging van de verschillende belangen en wensen duidelijk in beeld en leggen we dat uit.

We zorgen dat de belanghebbenden en omwonenden van de locatie als eerste de informatie ontvangen en voorkomen dat ze voortijdig nieuws uit de media vernemen.

Bij vragen van belanghebbenden en inwoners zijn we snel, volledig en duidelijk in de beantwoording van vragen.

Bij de inzet van communicatiemiddelen maken we bewuste keuzes in de mix van offline en online instrumenten.

Rol richting media: actief door middel van persberichten over de wijze van participatie, de opbrengsten en de resultaten.

Wijze van communiceren

De informatieavond wordt breed aangekondigd via huis-aan-huis blad, internet, social media en de direct omwonenden ontvangen een persoonlijke uitnodiging. Van de informatiebijeenkomst wordt een verslag gemaakt en die wordt, inclusief de Q&A rondgestuurd aan iedereen (bij de informatiebijeenkomst mailadressen hiervoor verzamelen).

Het buurtgesprek in stap 2 vindt plaats op persoonlijke uitnodiging en is uitsluitend voor de direct aanwonenden. Er wordt een verslag gemaakt en deze wordt rond gestuurd naar alle genodigden, ook degene die niet aanwezig waren en wel een uitnodiging hebben ontvangen.

De ontwerpcommissies worden voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. Tevens worden de ateliers voorzien van een verslag met de belangrijkste afspraken.

Tijdens de laatste stap (eindpresentatie) worden alleen onderwerpen en aandachtspunten genoteerd wat voor het vervolg belangrijk is of waar nog actie uit voort komt.

8. Hoe nu verder?

Dit participatievoorstel is onderdeel van de projectaanpak. Met de projectaanpak kan gestart worden nadat de besluitvorming van de locatiekeuze heeft plaats gevonden. De locatiekeuze heeft absolute prioriteit, omdat duidelijkheid snel gewenst is voor alle betrokkenen.

Daarna stelt de projectleider samen met de projectgroep een projectplan of plan van aanpak op. Hierin wordt de projectaanpak stapsgewijs uitgeschreven voor alle werkzaamheden, de projectorganisatie, planning, participatie en communicatie, besluitvormingsmomenten, risico's, kostenraming, enzovoort.

De samenstelling van de multidisciplinaire projectgroep is in ieder geval de volgende:

- Projectleider
- Beleidsmedewerker RO (die procedure moet gaan doen)
- Beleidsmedewerker verkeer (ontsluiting en parkeren)
- Vergunningverlener (bouwen en toetsing)
- Beheerder groen/openbare werken (wie gaat straks het beheer van gebouw en terrein (hertenkampje, speelvoorziening, etc) doen)
- Jurist grondzaken (die bij de deal betrokken is en de achtergronden kent)
- Beleidsmedewerker onderwijs/cultuur (voor de toekomstige functies)

Ad hoc worden andere disciplines ingeschakeld, zoals een medewerker vastgoed en een medewerker financiën, juridisch controller, etc.

Houdt bij de kostenraming rekening met dit participatieproces en zorg dat er budget/financiële ruimte beschikbaar is voor eventuele tegemoetkoming in wensen van omwonenden. Dit participatievoorstel is integraal onderdeel van. Het projectplan wordt vastgesteld door de raad (er is immers krediet nodig en het is een politiek gevoelig onderwerp.)

Nadat de gemeenteraad groen licht heeft gegeven wordt gestart met de werkzaamheden. Onderdeel hiervan is ook de omgevingsanalyse en het verder uitwerken van de participatie- en communicatieaanpak.